

Votre Programme Matmidim – Chiour ALEPH

Parashat Korah'– Du 13 au 17 juin 2021

Souguia n° 28

ת"סד

Matmidim

Programme d'étude Mondial

Sujet de la semaine :

Zimoun (2)

Association pour le zimoun

Cette semaine, nous continuons la Souguia du Zimoun. Nous nous pencherons sur les sujets de Tsirouf, les conditions pour que plusieurs personnes soient considérées comme associées afin de constituer le Zimoun.

Bon Limoud sur Matmidim !

Tephila avant le Limoud

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׁלֵא יֵאָרַע דְּבַר תְּקֵלָה עַל יָדֵי, וְלֹא אֶכְשֵׁל בְּדַבְרֵי הַלְכָה, וְיִשְׁמְחוּ בִּי חֲבֵרֵי, שְׁלֵא אִמְר עַל טָמֵא טְהוֹר וְלֹא עַל טְהוֹר טָמֵא, וְלֹא עַל מִתָּר אָסוּר וְלֹא עַל אָסוּר מִתָּר, וְלֹא יִכְשְׁלוּ חֲבֵרֵי בְּדַבְרֵי הַלְכָה וְאִשְׁמַח בָּהֶם. כִּי יִי יִתֵּן חֲכָמָה מִפִּי וְדַעַת וְתְבוּנָה. גַּל עֵינַי וְאֲבִיטָה נִפְלְאוֹת מִתּוֹרָתְךָ

Tephila après le Limoud

מוֹדָה אֲנִי לְפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׁשִׁמְתָּ חֲלֻקֵי מִיּוֹשְׁבֵי בֵּית הַמִּדְרָשׁ. וְלֹא שִׁמְתָּ חֲלֻקֵי מִיּוֹשְׁבֵי קִרְנוֹת. שִׁאֲנִי מְשֻׁכִּים וְהֵם מְשֻׁכְּמִים. אֲנִי מְשֻׁכִּים לְדַבְרֵי תוֹרָה וְהֵם מְשֻׁכְּמִים לְדַבְרֵי בְּטָלִים. אֲנִי עֹמֵל וְהֵם עֹמְלִים. אֲנִי עֹמֵל וּמִקְבֵּל שְׂכָר וְהֵם עֹמְלִים וְאֵינָם מְקַבְּלִים שְׂכָר. אֲנִי רֵץ וְהֵם רְצִים. אֲנִי רֵץ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, וְהֵם רְצִים לְבָאָר שְׁחַת. שְׁנֵאָמַר וְאִתָּה אֱלֹהִים תוֹרְדִם לְבָאָר שְׁחַת. אֲנִישֵׁי דְמִים וּמְרָמָה לֹא יִחְצוּ יְמֵיהֶם, וְאֲנִי אֶבְטַח בְּךָ

Programme du Dimanche

L'étude aujourd'hui est dédiée

Leliouy Nishmat Chalom Fredj ben Tourquia

1. Association de personnes qui ne peuvent manger l'une de l'autre

Ce sujet ayant déjà été étudié en partie il y a quelques semaines, nous ne nous attarderons pas et irons à l'essentiel.

Expliquer l'avis de Tosfot sur le Din de personnes qui ont fait un Neder de ne pas profiter les uns des autres. (Rachi est en option)

הכל מעריכין פרק ראשון ערכין ד.

הכל חייבין בזימון כהנים ליום וישראלים פשיטא לא צריכא דקאבלי קדשים ב סד"א יואכלו אותם אשר כופר בהם אמר רחמנא והא כפרה היא קמ"ל² ואבלת ושבעת אמר רחמנא והא איתגהו: ה הכל מצטרפין לזימון כהנים ליום וישראלים פשיטא לא צריכא דקאבלי כהנים תרומה או קדשים וזר קאביל חולין סד"א הואיל ואי בעי זר למיכל בהדי כהן לא מצי אביל אימא לא ב ליצטרף קמ"ל גהי דזר בהדי כהן לא מצי אביל כהן בהדי זר מצי אביל ה הכל מעריכין כהנים

תנן מוכרין לעולם (ב) : והך אכילת קדשים משום כפרה הוא דכתיב ואכלו אותם אשר כופר בהם מלמד שהכהנים אוכלין והבעלים מתכפרין (וימא סח): אימא לא תיבעי זימון קמ"ל כו': מצטרפין כו'. אי אכיל חד כהן וחד לוי וחד ישראל. כהן בהדי זר מצי למיכל מן החולין הלכך מצטרפין:

תוספות ברכות מה.

ודאי אם גמרו סעודתם יחד חייבים לזמן אכל רשאין לגמור זה בלא זה ולנכך: אב"ל טב"א אין מוזמנין ע"י. תימה דאמר צערכין (דף ד.) הכל מצטרפין לזמון כהנים ליום וישראלים ופריך פשיטא ומשני לא צריכא אף על גב דכהן אוכל תרומה וישראל חולין אלמא אף על גב דתרומה אסורה לישראל אחרי שהכהן יכול לזרף עם ישראל לאכול בחולין מצטרפין לזמן והכא נמי נהי דחד מנייהו אכל טבל דאין ראוי לאחריים אמאי אינן מוזמנין ויש לומר דאכילת טבל לאו שמה אכילה דלא חזיא אף לכהן אכל תרומה לכל הפחות ראוייה לכהן האוכלה והוא הדין אם אכלו שלשתן טבל דאין חייבים לזמן כדאמרין (בב"ק פ"ט ד"ד) הרי שגזל סאה חטין וטחנה * ואפאה ואכלה ומזכך עליהן אינו מזכך אלא מנאץ מכאן היה אומר רבינו יהודה דשלשה שאכלו והאחד היה מודר הנאה מן השנים והוא אוכל משלו יכול להצטרף עמהם לזימון דנהי דאינו ראוי לאכול עמהם הם ראויים לאכול עמו וכן לענין הנזרה מפת של נכרי אכל אם שלשתן מודרין הנאה זה מזה אין מצטרפין אע"פ שיכולים לשאול על נדרם דהשתא מיהא לא אתשילו: בקר"ו ש"י בושח. וא"ת היכי מייתי

Les mots du jour à apprendre :

Tu pourrais croire	טד"א = סְלִיקָא דְעֵתָךְ אֲמִינָא
Expiation	כְּפָרָה
Ils ont	אִיתְגַּהוּ

Programme du Lundi

L'étude aujourd'hui est dédiée

Leliouy Nishmat Chalom Fredj ben Tourquia

Etudier la preuve du Beit Yossef et la contradiction des Ah'aronim. Pourriez-vous donner une explication supplémentaire ?

בית יוסף אורח חיים סימן קצו

וטעמא דלא מהני מה שיכולים לישאל על נדרם נראה לי משום דא"כ כי כהנים אכלי תרומה אמאי מהדר אטעמא דכהנים מצי אכלי חולין תיפוק ליה דזר נמי מצי אכיל תרומה אי מיתשיל עלה אלמא דכיון דמחוסר שאלה לא הוי ראוי לאכילה והילכך אי לאו דכהני מצו אכלי חולין לא הוה מצטרף: והאגור (סי' רמג) כתב שיש אומרים שאפילו אם הזהיר מפת של גוים היה כהן והיה אוכל חלות או תרומות ושאינו נזהר היה אוכל פת של גוים שאין אחד יכול לאכול פת עם חבירו אפילו הכי מצטרפין לזימון לפי שאם יזדמן להם בסעודתן פת חולין של ישראל שניהם יכולים לאכול יחד והוא מדברי שבלי הלקט (סי' קנא)ג ודברים בטלים הם מההיא דערכין שכתבתי בסמוך

מעדני יום טוב מסכת ברכות פרק ז סימן ב

נ] דנהי דמצי לאתשולי כו'. וטעמא דלא מהני מה שיכולים לשאול על נדרם כתב הב"י ס"ס קצ"ו דנ"ל משום דא"כ כי כהנים אכלי תרומה אמאי מהדר אטעמא דכהנים מצי אכלי חולין תיפוק ליה דזר נמי מצי אכיל תרומה אי מתשל עלה אלמא דכיון דמחוסר שאלה לא הוי ראוי לאכילה והלכך אי לאו דכהני מצי אכלי חולין לא הוי מצטרף ע"כ וקשיא לי מאי שנא מדמאי דאמרינן טעמא דאי בעי מצי מפקר לה ונ"ל דשאני הפקר דמצי מפקיר בעצמו משא"כ שאלה שצריך לחכם או לג' הדיוטות ומיהו קשיא לי מפרק אלו עוברין סימן ו' דפסק רבינו כרבה דס"ל דאמרינן הואיל ואי בעי מתשיל עליה ודוחק לומר דהתם לחומרא דוקא ועוד קשיא לי דדילמא מש"ה לא קאמר התם בגמרא טעמא דמצי מתשיל דא"כ ודאי דבקדשים שאחר שכפרו בהם הבעלים אין סברא לומר דמצי מתשיל עליהו ולא היה יכול הישראל לאכול עם הכהן ולא היו מזמנין יחד והגמרא ס"ל דיכולין לזמן הואיל והכהן יכול לאכול עם הישראל אף על פי שאין הישראל יכול לאכול עמו ולפיכך צריך לי עיון על האי פסקא

Les mots du jour à apprendre :

S'associe	מְצַרֵּף
Etranger	זָר
Il peut	מֵצִי

Programme du Mardi

L'étude aujourd'hui est dédiée

Pour le Réfoua Chelema de Lisa bat sultana

2. De quoi dépend le fondement du Tsirouf

Définir le nombre des différentes Chitot rencontrées dans le Richonim

רמב"ם הלכות ברכות פרק ה הלכה ו

הכל חייבין בברכת הזימון כדרך שחייבין בברכת המזון, אפילו כהנים שאכלו קדשי הקדשים בעזרה, וכן כהנים וישראלים שאכלו כאחד ואכלו הכהנים תרומה וישראל חולין חייבין בזימון כחיובן בברכת המזון

רבינו יונה מסכת ברכות דף לב עמוד ב

שלשה שאכלו כאחת חייבין לזמן. י"מ דמיירי כשקבעו עצמן ביחד מתחלה להמוציא ובא להשמיענו שכיון שהם שלשה והסבו מתחלה לאכול בקביעותא חייבין לזמן וי"מ שאע"פ שלא ברכו המוציא ביחד ולא קבעו מתחלה חייבין לזמן שמאחר שסיימו ביחד האכילה קבע אותם ומורי נ"ר אומר שהנכון כמו הפי' הראשון שאין חייבין אלא כשקבעו לאכול ביחד מתחלה והביא ראייה דתנן לעיל הסבו א' מברך לכולם ודייקינן עלה בגמ' (דף מב ב) הסבו אין אבל ישבו לא ורמינהו עשרה בני אדם שהיו מהלכין בדרך אף על פי שאוכלין מכר אחד כל אחד ואחד מברך לעצמו ישבו אף על פי שכל אחד ואחד אוכל מכרו אחד מברך לכולם קתני ישבו אף על פי שלא הסבו ומתריצין אמר רב נחמן כגון דאמרי ניזיל וניכול נהמא בדוכתא פלן דכיון שהסכימו לאכול במקום קבוע או ידוע כמאן דהסבו דמי ודאי ברייתא בברכת המזון מיירי דהכי אמרינן בהדיא בירושלמי ישבו ואכלו וכו' דמשמע שאכלו כבר ואם כדברי האומרים [שאיין] צריך קביעות לזימון אמאי איצטרך רב נחמן לאוקמה כגון דאמרי ניזיל וניכול נהמא בדוכתא פלן הא הוא מצי לתרוצי דהתם מש"ה אמרי' דישובו אחד מברך לכולם ואף על פי שלא הסבו מתחלה מפני שהאכילה קובע אותם ומדלא שנין הכי שמעינן דפשיטא להו דכי אמרי' אחד מברך לכולם בשקבעו עצמן מתחלה לאכול ביחד קאמר הא לאו הכי כל אחד ואחד מברך לעצמו ואין האכילה קובעת אותם [דיקא נמי] דקתני והשמש שאכל כזית מצטרף ואמאי איצטרך למיתני שהשמש מצטרף אלא ודאי בא להשמיענו שאע"פ ששאר בני אדם אינם מצטרפין אלא בישיבת קבע השמש מצטרף דכמו שקבע עמהם לאכול דיינין ליה

תוספות מסכת ברכות דף מה עמוד א

שלשה שאכלו כאחת - בירושלמי פריך הכא את אמרת אין רשאי ליחלק והכא את אמרת חייבים לזמן ועתה לכאורה אין זה קשה וכן לקמן (דף נ.). פריך תנינא חדא זימנא שאין רשאי ליחלק היינו משום דחייבים לזמן ול"נ דהכי פריך הכא את אמרת דאין רשאי ליחלק דמשמע אם גמרו אכילתן יחד אינן רשאי ליחלק אבל האחד רשאי לגמור סעודתו ולברך קודם חברו וחייבין לזמן משמע דחובת זימון עליהם ואינן רשאי לגמור סעודתן זה בלא זה ומשני שמואל כאן בתחלה כאן בסוף איזהו בתחלה ואיזהו בסוף פליגי בה תרי אמוראי חד אמר נתנו דעתם לאכול זהו בתחלה אכלו כזית זהו בסוף וחד אמר אכלו כזית זהו בתחלה נתנו דעתם לאכול זהו בסוף ורב אלפס תופס דרך ראשון עיקר וה"פ נתנו דעתם לאכול כלומר שהתחילו מתחלה לאכול ביחד זהו בתחלה אז ודאי חובת זימון עליהם אכלו כזית זהו בסוף כלומר אם האחד התחיל קודם חברו בכזית אז ודאי אם גמרו סעודתם יחד חייבים לזמן אבל רשאי לגמור זה בלא זה ולברך

חידושי הרמב"ן מסכת ברכות דף מה עמוד א

זו ששנינו שלשה שאכלו כאחת חייבין לזמן. אעפ"י שלא הסיבו היא, דחובת זמון קובעת אותם בחבורה דהא אינם רשאים ליחלק, אבל משנתנו דכיצד מברכין (מ"ב א') דבעי הסיבה, א"נ ניכול נהמא (מ"ב ב'), בברכת (המזון) [המוציא] ובורא פרי נשנית, וכולה מתני' התם בברכה שלפני אכילה היא [...]

Les mots du jour à apprendre :

Je dirai	אֵימָא
Ce n'est pas différent	לָא שְׁנָא
Bien	שְׁפִיר

Programme du Mercredi

L'étude aujourd'hui est dédiée

Pour la Réfoua chelema de Lisa bat sultana

Définir comment la Halaha est fixée

שולחן ערוך אורח חיים סימן קצג סעיף ב

אפילו לא הוקבעו מתחלה כולם לאכול יחד, אלא שהשנים קבעו ואח"כ בא השלישי וקבע עמהם; או שאחד קבע תחלה ואח"כ קבעו השנים עמו, אינם רשאים ליחלק כיון שהם קבועים יחד בגמר האכילה, ומ"מ אם יאכל עמהם בלא קבע רשאים ליחלק, אא"כ הוא שמש. הגה: ומ"מ אפי' כ"מ שרשאים ליחלק עדיף טפי לזמן, משום דברוב עם הדרת מלך (משלי יד, כח) (ב"י)

משנה ברורה סימן קצג ס"ק יט

בגמר האכילה - חל עלייהו חובת זימון עי"ז שאכלו לבסוף ביחד ומשמע מזה הא אם לא גמרו גם סוף אכילה ביחד כגון שבא אחד לאכול אצל שנים אחר שכבר התחילו לאכול וגם גמרו סעודתן שלא בזמן אחד אותן שגמרו מקודם רשאים לברך בפני עצמן דעכ"פ התחלה או גמר בעיני ביחד ומ"מ אם המתינו לאחר אכילתם ולא ברכו עד שגמר גם השלישי לאכול חייבין לזמן ואין רשאים ליחלק ואף על גב שלא גמרו ביחד כל היכי דאי מייתי להו מידי מצי למיכל מינייהו כמו גמרו ביחד דיינינן להו וכעין ההיא דריש סימן קצ"ז ע"ש

שער הציור סימן קצג ס"ק טז

ואף דאליה רבה ונהר שלום מפקפקין בדבריו, החמד משה ומאמר מרדכי ומחצית השקל וחיי אדם ומגן גבורים הסכימו להט"ז

Les mots du jour à apprendre :

Minoritaire	מְעוּט
Reconnaisable	מִיָּנֵקֶר
Nous avons besoin	בְּעֵינָן

Programme du Jeudi

L'étude aujourd'hui est dédiée

Pour la Refoua chelema de Lisa bat sultana

3. Associer quelqu'un qui a mangé des légumes sans pain

Après avoir étudié la Guemarra (Rachi optionnel), comparer l'avis des Richonim pour un Zimoun à trois ou à dix. D'où puisent-ils leurs preuves ?

שלשה שאכלו פרק שביעי ברכות מ.ח.

בוצין בוצין בוצין מקטפיה ידיע: א"ר יהודה בריה דרב שמואל בר שילת משמיה דרב בתשעה אכלו דגן ואחד אכל ירק מצטרפין א"ר זירא בעאי מיניה מרב יהודה שמנה מהו שבעה מהו א"ל לא שנא ששה (6) ודאי לא מיבעיא לי א"ל רבי ירמיה שפיר עבדת דלא איבעיא לך התם טעמא מאי משום דאיכא רובא הכא נמי איכא רובא ואיהו סבר דרובא דמינכר בעינן. ינאי מלכא

בוצין. דלעת. ואית דגרסי מקטפיה וקטף הוא שרף האילן כלומר משעה שהוא חונט ויולא מתוך השרף ניכר אם יהיה טוב: ואיהו סבר. רבי זירא שהיה קובל (1) ומתחרט על שלא שאל על הששה סבר דילמא רובא דמנכר שפיר בעינן דליכול דגן ואי בעי מיניה ששה לא היה מתיר:

רמב"ם הלכות ברכות פרק ה הלכה ח

אין מזמנין אלא על מי שאכל כזית פת ולמעלה, שבעה שאכלו פת ושלשה אכלו עמהן ירק או ציר וכיוצא בהן מצטרפין לזמן בשם, והוא שיהיה המברך מאוכלי הפת, אבל ששה שאכלו פת וארבעה ירק אין מצטרפין עד שיהיו אוכלי הפת רוב הניכר, במה דברים אמורים בעשרה, אבל בשלשה צריך שיאכלו כל אחד ואחד מהן כזית פת ואח"כ מזמנין

תוספות מסכת ברכות דף מח עמוד א

תשעה שאכלו דגן ואחד ירק מצטרפין - והכי הלכתא שאחד שאכל ירק או שתה כוס יין מצטרף ואפילו נברך שאכלנו יכולין לומר שהרי שתיה בכלל אכילה ויש שרוצים לומר דהיינו דוקא לזמון עשרה אבל לשלשה לא מצטרפי דהרי לעיל נמי מחמרינן טפי בצירוף שלשה מעשרה ומיהו בירושלמי תני שנים שאכלו פת ואחד ירק מזמנין וכן פסק ר"י בתוספתו והשר מקוצי מפרש דאין הלכה כאותה ברייתא דירושלמי חדא שהרי מסיק עלה התם מתני' כרבן שמעון בן גמליאל כלומר ורבנן פליגי דלא מצטרפי ואין הלכה כיחיד ועוד דא"כ קשה דרבי יוחנן אדר' יוחנן דהכא א"ר יוחנן דלעולם אינו מוציא עד שיאכל כזית דגן הא מצטרף שפיר אפי' לא טעם אלא שתיה כעובדא דר"ש בן שטח ובירושלמי קא"ר יוחנן לעולם אין מזמנין עד שיאכל כזית ומשמע אפי' מצטרף אלא ש"מ כאן לעשרה ובירושלמי איירי בזמון שלשה ולהשלים לעשרה אפי' איכא שנים ושלשה ששתו מצטרפין ושתיה בכלל אכילה ולא קפדין אלא ארובא דמינכר

Les mots du jour à apprendre :

De l'intérieur Du fait que	מתוך
Début	תחלה
Fin	גמר

Bon Limoud sur Matmidim !